

Kaili Viidas: "Beebit ei saa raamidesse suruda!"

Suvepealinna vaikselt kõrvaltänaval romantilises puumajas võtab meid vastu päikeses sillerdav armas ja soe oma kätega loodud kodu. Ja selle kaks veel armsamat perenaist – Endla teatri näitleja ja lavastaja Kaili Viidas (31) ning tema tütar Emili (1).

Tekst: MAARJA SAVI Fotod: KARMEN KÄRG

Enne veel kui saapad jalast saame, haarab meie silm midagi muuseumlikult ebatavalist – terve seinatäis retrohõngulisi valge-punasetäpilisid nõusid riiulil. Kaili, kohe aastaseks saav Emili puusal, haarab vaba käega sealtamast püsiekspositsioonist ühe täpilisest toosi ja asetab koos meie toodud kollaste tulpidega lauale. Laual seisab juba kann, milles tõmbamas kohv, ning maiustajaid ootab tummine šokolaadikook. „See kook sisaldab kõike halba – suhkrut, jahu, gluteeni ja kaloreid!“ hoiatab perenaine meid naljaga pooleks.

Emili on rinnalaps ja koogist väga ei hooli. „Kui kaua see meil nii veel kestab, ei oska öelda. Usun, et ühel hetkel tajun ära, millal on õige aeg hakata võõrutama,“ arvab Kaili möödaminnes. „Loomulikult sööb ta ka beebitoite – püreesid ja putrusid. See käib meil naljakalt: iga lusika järel venitatakse vastuseks: aa-ii-tähhh.“

Emma annab tütrele hea meelega ka oma toitu maitsta. „Seda on väga huvitav vaadata, mis nägu ta mingi toidu peale teeb,“ naerab Kaili. „Hapukurk on tõeline tegija, tugev krõmpskurk lutsutatakse nina krimpsutades täitsa vedelaks. Veel meeldib talle apelsin, siis on terve maailm seda apelsinimahla ja püdi täis, aga ise tehakse selle juures nii tähtsat

nägu, et nagu-ma-ei-tea-mis. Samuti meeldib talle leiba ja kartulit matsutada.“

Beebil vaba voli tulla

Kaili hinnangul on tema ning eesti keele ja kirjanduse õpetajana töötava **Ott Kiluski** (40) suhe kujunenud võrdlemisi tormiliselt. Ehkki enda sõnul numbrites väga kehv, võtab ta siiski väikese mõtlemisaja ja meenutab, et kevadel saab nende koosolemise algusest kolm aastat: „Meie peres on Ott see, kellel kõik tähtpäevad meeles on,“ vabandab ta. „Selle ajaga on nii palju juhtunud ja muutunud, et see aeg tundub pikem.“

Ott töötas varem Vanemuise teatris inspitsientina ja nad olid varem teineteist teatringkondades kohanud, ent jäänud pigem teretuttavateks. „Siis tuli ta vaatama ühte mu etendust, mis talle väga

Kaili selgitab, et täpilisest ajade kogumine algas tema väikesest hobist, kui ta siit-sealt nõusid hakkas kokku ostma. Kui Kaili ja Ott poolteist aastat tagasi oma praegusesse koju kolisid, tekkis vajadus koha järele, kus neid hoida. Kaili kolleeg Endlast, sepapaberitega näitleja Lauri Kink, meisterdas oma kätega neile kogu seina katva riiuli. „Me Otiga toetame vastastikku teineteise hullusi,“ muigab naine. „Nüüd ta toob juba ise neid täpilisid isendeid koju, näiteks ühe supitirina, mille üle mul oli kohe eriliselt hea meel.“

meeldis. Hakkasime pärast kohvikus rääkima ja ... jube hea oli temaga rääkida, ta on hästi hea huumorisoonega, lihtne, aga tark mees,“ meenutab näitlejanna.

Ei läinud kaua, kui Ott kolis Tartust Kaili juurde Pärnusse. „Tavaliselt on naised need, kes on valmis ohvreid tooma. Ott aga vahetas linna ja ametit. See on minu arust hästi tore ja romantiline,“ mõtiskleb Kaili.

Lapse saamist nad otseselt ei planeerinud. „Lasime tal lihtsalt tulla,“ otsib Kaili õiget sõnastust. Kui siis beebiuudis tuligi, oli paar äärmiselt rõõmus. „Eks me muidugi juba kahtlustasime seda, aga kui kinnituse saime, oli kõik väga super. Teatris võeti ka uudis väga hästi vastu ja kiideti, et nüüd on mul ühiskonnas uus roll,“ muigab naine. „Kui rasedusest teada sain, hakkasin kohe tulevikuplaane tegema, ja ühes oma lavastuses, kus mõtlesin alguses ka näitlejana kaasa teha, jäin etteruttavalt siiski pelgalt lavastajaks.“

Pearoll ulmefilmis

Raseduse ajal tundis Kaili end aeg-ajalt nagu ulmefilmis. „Kui selle peale liiga pikalt mõtlema hakata, siis on see ikka väga kummaline, et keegi elab sinu sees,“ naerab ta. „Eks see raseduse lõpp oli juba raskem, sest kõht oli suur ja öösel sain ainult 4–5 tundi magada. Päeval pidin selle puudujäägi tasa tegema. Samal ajal lavastasid Endlas „Kõik naistest“ ja kui seal pidin siis pikalt ühe koha peal istuma, ähkisin ja puhkisin ikka hoolega.“

Kailit hämmastas kohati teiste inimeste suhtumine. Teda hakkas häirima, kui taheti liiga palju nõu anda ja oma kogemusi peale suruda. „Mõnikord kõndisin lausa poole jutu pealt minema,“ tunnistab ta. Kaili soovib kogunud emmedele, kes esmarasedatega kokku puutuvad, neid pigem kuulata, mitte esile seada oma isiklikke emotsioone ja kogemusi.

Tütreste emale kingiks

Kui Emili sündis, oli rõõm nii suur, et seda ei ole võimalik kirjeldada, kinnitab noor ema. Ja ütleb etteruttavalt: kui beebil olid gaasivalud ja ta tundide kaupa lohutamata nuttis, siis oli jälle mure nii suur, et seda ei suuda ette kujutada. Kõike tuleb ise kogeda.

Emili sündis 24. mail aasta tagasi. Kaili viskab nalja, et ilmselt püüdis Ott talle kingitust teha, – Kai-

Isa Oti mälestus Vanemuise teatris töötamise ajast, kui kõigi töötajate pildid olid seal fuajeesse üles pandud. See oli enne, kui ta Kaili juurde kolis ja temaga pere lõi. Emilile meeldib isa pilti kangesti uurida.

li enda sünnipäev on 20. mail –, ent pani ajastusega mõni päev mööda. Mai lõpp on ema arvates lapse sünniks väga hea aeg. „Ma ei kujuta ette, et oleksin pidanud aasta tagasi nii väikest last kogu aeg paksusse vammustesse toppima.“

Sünnitus oli parajalt raske. „Arvasin, et olin osade sünnitajate kogemuste põhjal pannud end valmis kõige hullemaks, ent pidin tõdema, et tegelikkus oli veel hullem. 18tunnine sünnitus kurnas ära isegi haiglapersonali, kes hakkas juba keisrilõiget ette valmistama, ent lõpuks saime ikka oma jõududega hakkama,“ meenutab Kaili. Ka Ott olla olnud kokkukukkumise äärel ja ütles hiljem, et on oma elu jooksul teinud väga palju rasket füüsilist tööd, ent nii rasket tööpäeva pole veel kogunud.

„Kui Emili mulle rinnale pandi, siis oli ta nii pehme ja soe, ligane ja karvane,“ heldib naine praegu. „Kui ta oma esimese väaksu tegi, oli see maailma parim tunne. Siis me nutsime mõlemad.“ Karvase all peab ta silmas seda, et vastsündinul oli peas pähmakas juukseid!

Pulli peab saama!

Nüüdseks on sellest väiksest väaksust saanud juba paras naljanina. Vahepeal on tragi piiga sättinud ennast televiisori ette nuppe näppima. Ema esimese märguande peale Emili ennast häirida ei lase. Kui Kaili aga teist ja kolmandat korda tüdrit tasakaaluka, ent korralikutsuva häälega tegevust lõpetama manitseb, vaatab neiu kelmikalt üle öla ema poole, justkui lootuses, et ehk õnnestub teda oma meela magusa naeratusega ümber veenda. Seejärel jookseb aga justkui lepituseks ema kallistama.

Kui telekas mängib, vaatab pisipiiga ennastunustavalt reklaame. „Ma ei saa peaaegu ühtegi saadet vaa-

Olen nüüd enesekindlam. Ei loodi enam väga teiste arvamusest, usaldan rohkem iseennast.

Suure raamaturiuliga kontorit kasutavad nii Ott kui ka Kaili selleks, et seal aeg-ajalt tööd teha, üks ühel, teine teisel pool massiivset kirjutuslauda. Raamaturiuli ees istuda ja raamatuid uudistada meeldib aga ka Emilile.

data,“ laiutab Kaili käsi. „Tegin katse ja panin telekal hääle vaikseks, et näha, kas reklaamid teda siis ka paeluvad. Paelusid küll. Ilmselt sellepärast, et kaadrid on hästi lühikesed ja vahelduvad kogu aeg. Mingeid asju hakkab ta juba ka ära tundma, näiteks Mesikäpa karu.“

Peale teleka on veel palju muud, mis Emilile huvi pakuvad. „Tal peab kogu aeg pulli saama. Selles mõttes on ta täitsa isasse,“ muigab Kaili. Lisaks on tüdruk hästi uudishimulik. Ent ta on juba võimeline ka omaette mängima. Ema kirjeldab: „Näiteks hommikuti, kui mina süüa teen, vaatab ta pool tundi iseseisvalt raamatuid. Nende riulist välja kiskumine ja vaatamine on üks tema meelistegevusi. Viimase aja lemmik on minu käsitööraamat, kus on mänguasjade pildid sees. Siis me vaatame seda tavaliselt kolm korda algusest leht lehe haaval lõpuni läbi ja kui ta vaikselt selle nurki lutsutama hakkab, siis saan aru, et enam ta ei viitsi pilte vaadata.“

Emili ongi vahepeal asunud töötoas maast laeni kõrgvatest riulistest raamatuid välja tirima. Ema haab ta sealt aga endale sülle ja laulab paar toredat liisusalmi, tehes Emili kätega liigutusi juurde. Plikake läheb sellest ilmselgelt elevile.

Rutiini ei ole

Kuna päev on tavapärasest erinev ja kodu võõraid täis, on ka Emili pisut rahutum ja hoiab ema ligi. Ometi on tüdrukuke uudishimulik ja aina naeratab külalistele. Ehkki praegusel eluperioodil on ta rohkem emme laps, on Kaili kindel, et poole aasta pärast on tast saanud täielik issikas. „Sest issi lihtsalt on nii äge – peidab ennast teki alla ära ja siis Emili peab teda üles otsima,“ toob ta näite. Kaili ise teeb väikese koormusega taas teatritööd, siis saavad isa ja tütar ema äraolekul kahekesi ilusti hakkama.

Mingit rutiini pole nende argipäevades ka muidu, selle eest hoolitseb juba Emili. „Ta muudab oma skeeme kiiresti. Kindel on ainult see, et lõuna- ja ööuni toimuvad, ülejäänus on iga päev erinev,“ tõdeb Kaili. „Näiteks mõnikord ta tahab kohe pärast ärkamist süüa, siis jälle üldse mitte. Alguses tekitas see päris palju tuskat, aga teda lihtsalt ei ole võimalik mingisse raami suruda. Ühel hetkel otsustasin seda asjaolu aktsepteerida ja tänu sellele on ka minu meelerahu tagasi. Kui nii, siis nii.“

Emili ongi Kailile õpetanud: nii väikese lapsega ei ole mõtet sõidida. Ta lihtsalt ei saa veel aru, et oleks näiteks viisakas ka süüa, kui talle on söök valmis teh-

tud. Samas, ehkki tütreke ise läheks magama alles süda-öösel (mida on ka ette tulnud), on Kailil siiski õnnestunud välja töötada magamamineku rutiin. „See toimib ainult ühe kindla raamatuga, aga vähemalt saan ta nüüd kella kümne paiku voodisse. Nii jääb mul veel tunnike aega, et oma asju teha,“ on ema rahul.

Laps tahab ka tegutseda!

Ott on nende peres rohkem see, kes kaasab last igapäevategevustesse. Kailile meeldib see joon mehe juures väga. „Ta ka mängib rohkem lapsega. Kui Ott

kitarri kätte võtab, annab ta Emilile ka trummi ja pulgad ja nii nad seal koos musitseerivad. Kui isa teeb kaminasse tuld, siis tütrele lubatakse ajalehti rebida.“

Ema on jälle suur seletaja. Kuid temagagi leitakse koos tegemist – näiteks pannakse pesu kuivama. „Ühel hetkel hakkasin imestama, kuidas ma kogu aeg pesumasina ukse lahti unustan, kui tabasin Emili otse teolt. Ta teadis täpselt, kuhu on vaja vajutada ja kust tõmmata, et uks lahti tuleks,“ muigab Kaili. Sealsamas pesumasina juures tegi kõigest 8,5kuune Emili

ka oma esimesed sammud. „Olime täielikult hämmingus, sest ei osanud seda veel oodata. Aga mul on hea meel, et ta nii tragi on. Jooksen suurima rõõmuga tal järel,“ teatab naine rahulolevalt.

Kuna Ott on parasjagu koolis, läheb jutt tänapäeva koolisüsteemile. Kaili sõnul armastab mees oma tööd väga, eriti kõike seda, mis puudutab aine õpetamist. „Eile ta just rääkis mulle õnnest õhinal, kuidas ta oli saanud spordipoisid luuletusi kirjutama. Neil oli olnud väga lõbus! Ka mina usun, et õppimine peab olema lõbus. Ma ei usu aga lõputusse nunnutamisse – kui näiteks lapsevanem ei usalda kooli ega õpetajat, siis tuleks ehk kooli vahetada?“

Naine on veendunud, et lapsed peavad kogema kõiki emotsioone, nii häid kui ka halbu: „Minu generatsiooni mehed on pehmod, neile ei saa midagi öelda. Mul on tohutult vedanud, et mul on kõrval emotsionaalselt hästi pädev inimene. Minu Ott julgeb tunnistada, kui talle mingi asi korda läheb, näiteks kui ma talle midagi ilusalt ütlen,“ kiidab ta.

Emadus teeb enesekindlaks

Kaili on vahepeal Emili õue lõunauinakut tegema viinud ja kiikab aeg-ajalt maakodu stiilis pitskardinate vahelt puuriida varjus vankris tuduvat lapsukest. Ta

leiab, et emaks saamise kogemus on ka tema isiksust mõjutanud. „Olen nüüd tunduvalt enesekindlam. Ei hooli enam nii väga teiste arvamusest, usaldan rohkem iseennast,“ nendib ta. „Teatritöös olen pidanud päris palju oma mõttemaailma õigsust või oma loomingulist arvamust õigustama, sealhulgas inimeste ees, kes muidu minu elus väga suurt rolli ei mängi. Nüüd ma enam ei tunne, et vajan teiste inimeste nõusolekut.“ Seejuures märgib Kaili, et on muutunud paljuski ka tolerantsemaks.

Emili esimesel eluaastal on jagunud nii rõõme kui ka muresid. „Eks vahel jookseb ikka juhe kokku. Kui ma olen kõik võrrandi lülid ära katsetanud – kontrollinud mähet, andnud süüa, vahetanud riideid – ja laps ikka nutab, hakkab endas lõpuks kahtlema. Siis on hea, kui teine pool on ratsionaalne ja toetab. Annab kas või nii palju aega, et saad rahun duši alla minna,“ hindab ta.

Oma aeg on vajalik

Kaili sõnul on oma isiklik aeg see, millest ta vahel puudust tunneb. „Peaks rohkem trenni tegema, aga mind aitab väga palju ka inimestega suhtlemine, kui saan koduseinte vahelt välja. Kusjuures, positiivne kirumine mõjub mulle ka väga hästi,“ möönab ta. „Ma ei pea silmas kellegi halvustamist või isiklikuks minemist, aga no vahel on lihtsalt vaja auru välja lasta. Siis on hea, kui saab seda teha turvalises keskkonnas, näiteks mõne sõbranna või naabrinaise seltsis.“

Kuna väikese lapsega kodus olemine pärsib suhtlust välismaailmaga oluliselt, siis tundis Kaili vahepeal isegi vajadust end veidi tagasi hoida, kui linna peal tuttavaid nägi. „Vastasel juhul oleksin nad lausa hulluks rääkinud,“ muigab ta tagantjärele.

Kaili tunnustab ka, et igatseb mõnikord mehega kahekesi olla. „Meie suhe on olnud nii pöörane ja Emili on sellele omakorda vindi peale keeranud. Oleme mõelnud, et peaksime koos ühe pisikesse reisi ette võtma. Varem seiklesime kahekesi hästi palju.“ Paraku ei ela kummagi vanemad piisavalt lähedal, et saaksid noortele väga sageli abiks käia. Lisaks ei armasta Emili sugugi autosõitu, mistõttu veetsid nad esmakordselt ka möödunud jõulud isekeskis kodus. Kaili kiikab taas läbi akna vankri poole ...

Ent mis plaanid on tal tööle naasmisega? Näitlejanna ütleb ausalt, et väga ta sinna praegu põhikohaga tagasi ei igatse. „Tööandja tahab võimalikult varakult ette teada, millal tagasi tulen, aga ma ei taha midagi veel lubada. Kodus on väga mõnus olla. Võib-olla ka sellepärast, et mingites projektides ma ju lapse kõrvalt ikkagi osalen.“ Näiteks lavastab ta 4. juunil Pärnu vallikäärus toimuvat naiste laulupäeva ning juba on käimas mõttetalgud seoses vabariigi 100. aastapäeva pidustustega. Ja oma järgmise teatrilavastuse peale mõtleb ta vaikselt ka.

Aeg on pärastlõunasse tiksunud ja päike täpiliste servsiidide pealt vaikselt allapoole nihkunud. Kaili rüü-

pab vahepeal külmaks läinud kohvi ja kinnitab, et maha jahtunud jooki juua pole beebiema sundkäik – just külma kohvi ta eelistabki. Enne Emili ärkamist on tal nüüd veel veidi aega, et oma asju teha ja vahepeal töölt koju jõudnud Otiga kahekesi olla. Kodus on tõesti mõnus! ☺